

Protokollsbilaga E

Direktionens protokoll 090205, § 10

PM

DATUM: 2009-01-16
AVDELNING: APP
HANDLÄGGARE: Maria Eriksson
HANTERINGSKLASS:

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2008-613-APP

■ Förslag till föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik

1 Bakgrund

Direktionen beslutade den 16 december 2003 om nya föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik. Föreskrifterna innehåller flera bilagor med bl.a. ett antal blanketter.

2 Föreslagna ändringar

Vissa ändringar behöver nu göras enligt följande.

Finansmarknadsstatistiken samlas in genom sammanlagt nio blanketter som tillsammans täcker rapporteringskrav från ECB, BIS, finansräkenskaper m fl. De nuvarande föreskrifterna innehåller bestämmelser avseende den största och mest centrala av dessa, den s.k. MFI-blanketten. När det gäller bestämmelser för övriga blanketter hänvisar de nuvarande föreskrifterna till äldre föreskrifter från 1997. I det nya förslaget till föreskrifter har samtliga blanketter samlats och bestämmelserna kring blanketterna presenteras på ett enhetligt sätt. Avsikten är att underlätta för uppgiftslämnarna att få en överblick över sin totala rapporteringsskyldighet inom området finansmarknadsstatistik samt att underlätta för Riksbanken och SCB att kommunicera med uppgiftslämnarna kring rapporteringen av finansmarknadsstatistik.

De föreslagna ändringarna innebär inte någon egentlig förändring av inrapporteringsblanketterna. Vissa justeringar har dock gjorts i MFI-blanketten på grund av att den sammansättning av länder som ingår i EMU och EU har utökats sedan föregående föreskrift.

Föreskrifterna hänvisar till diverse lagar och förordningar inom bank-, finans- och värdepappersområdet. Inom detta område har ett flertal förändringar skett sedan nuvarande föreskrifter beslutades och det finns därför ett behov av att uppdatera hänvisningar och bestämmelser i föreskrifterna. Den viktigaste förändringen är att Finansinspektionen gett ut nya föreskrifter som innebär en långtgående anpassning av svenska redovisningsregler till internationella redovisningsstandarder (IFRS) för kreditinstitut och värdepappersbolag. Detta har medfört ett behov av att justera vissa bestämmelser i föreskrifterna samt justera samtliga hänvisningar till Finansinspektionens föreskrifter. Även hänvisningar till lagen om bank- och finansieringsrörelse och lagen om värdepappersmarknaden har justerats p.g.a. ny lagstiftning.

I övrigt har förändringar gjorts för att bättre klargöra och definiera för uppgiftslämnarna vad som avses med vissa bestämmelser.

De föreslagna förändringarna har meddelats berörda intresseorganisationer samt representanter för uppgiftslämnarna, i relevanta fall har dessa även konsulterats. Samtliga uppgiftslämnare har informerats om de bestämmelser som avser särbestämmelser från redovisningsregler samt förändringar med anledning av EU och EMUs sammansättning.

ECB har getts möjlighet att uttala sig om de nya föreskrifterna. De har dock valt att inte lämna något yttrande eftersom de bedömde att förändringarna inte var av sådan vikt att det var nödvändigt.

Eftersom det är fråga om ett stort antal förändringar (för detaljer se bilaga 1), framförallt redaktionella sådana, får det anses lämpligt att i stället för att ändra i föreskrifterna utfärda nya föreskrifter om rapporteringsskyldighet av finansmarknadsstatistik. Riksbankens föreskrifter 2003:2 föreslås därför upphävas och att nya utfärdas med beteckningen 2009:2.

3 Förslag till beslut

Direktionen föreslås besluta

- att fastställa föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik (RBFS 2009:2) enligt bifogat förslag och
- att offentliggöra dessa i Riksbankens författningssamling.

Bilaga 1

Uppdatering av Riksbankens författningssamling (RBFS) avseende instituts rapportering av finansmarknadsstatistik

Nedan följer en uppräknig av de huvudsakliga förändringar och förtydliganden som gjorts. Förutom dessa har vissa justeringar i texten gjorts exempelvis på grund av förändringar i landsammansättningen i EU/EMU, på grund av att lagstiftning som föreskriften hänvisar till har ändrats eller för att öka tydligheten och läsbarheten.

Ny struktur

Alla blanketter samlas i samma författning:

- MFI-blanketten
- Räntestatistikblanketten
- RUTS-rapportering
- BIS Derivat
- Emissionsblanketterna (R247, R248 o R710)
- Individuellt pensionssparande (RIPS)
- Bostadsinstitutens upplåningsspecifikation (6099)

Tillägg av rapporteringspliktiga instituttyper

- Institut för elektroniska pengar. Idag finns inga sådana institut i Sverige, de har dock ändå lagts till för den händelse att de kommer att dyka upp i framtiden. Enligt ECB ska de ses som Monetära finansinstitut (MFI) och därmed rapportera finansmarknadsstatistik.
- Pensionssparinstitut. Dessa rapporterar redan idag men de har inte tidigare funnits med i uppräknigen av rapporteringspliktiga institut.

Nya särbestämmelser från redovisningsregler för att statistikrapporteringen ska överensstämma med ECBs bestämmelser

- Utlåning samt In- och upplåning ska alltid värderas till nominellt värde (Tidigare till anskaffningsvärde/upplupet anskaffningsvärde vilket generellt ligger nära nominellt värde. Redovisningsreglerna har nu ändrats för att anpassas till internationella redovisningsstandarder (IFRS) som ger möjlighet att välja mellan att värdera dessa poster till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde).
- Upplupen ränta ska alltid redovisas under posten Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter eller posten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Under dessa poster finns särskilda delposter för upplupen ränta. Upplupen ränta ska inte redovisas tillsammans med huvudposten (Finansinspektionens (FI) föreskrifter ger möjlighet att välja).
- Derivat ska redovisas under Övriga tillgångar/skulder på delposten Derivatinstrument, inte tillsammans med underliggande instrument (FIs föreskrifter ger möjlighet att välja).

Ändringar och förtydliganden utlåning

- Förtydligande av befintlig löptidsdefinition (Löptid = aktuell ursprunglig räntebindningstid, finns redan i utgivna riktlinjer).
- Definition av betalkortsfordring (definieras som kredit från det att kortet används till första betaltillfälle, 0 % ränta) och kontokortskredit (definieras som kredit som kvarstår efter första betaltillfälle, normalt ränta > 0%). Det är alltså kredittyp och ej korttyp som styr indelningen. (Definition av betalkortsfordringar och kontokortskrediter finns inte alls i nuvarande RBFS, definitionen kommer från ECBs bestämmelser).
- Motparts fördelning av kortkrediter (dvs. motpart till det finansinstitut som rapporterar), den som är betalningsansvarig ses som motpart. Ett företagskort där den anställda själv är betalningsansvarig har hushåll som motpart, om däremot företaget är betalningsansvarigt anges företaget som motpart (Detta tas inte upp alls i nuvarande RBFS, bestämmelsen hämtad från ECB).
- Motparts fördelning av factoringkrediter (dvs. motpart till det finansinstitut som rapporterar), fakturautställaren ses som motpart om kreditrisken kvarstår hos denne, annars ses den som är betalningsansvarig för fakturan som motpart (Detta tas inte upp alls i nuvarande RBFS, bestämmelsen hämtad från ECB).
- Rörlig ränta = räntebindningstid \leq 3 mån (Detta tas inte upp alls i nuvarande RBFS, definitionen har dock förmedlats till rapportörer muntligen och är den som används även i andra sammanhang bland många av rapportörerna själva).
- Lån med dubbla säkerheter ska rapporteras under det slag av säkerhet som täcker störst andel av lånet (Nuvarande RBFS säger att lånet ska läggas på det slag av säkerhet som har lägst riskvikt enligt kapitaltäckningsreglerna, de nya kapitaltäckningsreglerna säger dock inget om detta så vi var tvungna att välja en annan metod. Andelen lån med dubbla säkerheter är dock liten varför denna bestämmelse inte väntas få någon större betydelse i praktiken).

Ändringar och förtydliganden inlåning

- Förtydligande att löptidsfördelning görs efter **ursprunglig** löptid (förtydligande av befintlig löptidsdefinition, överensstämmer med ECBs definition. I rapportering till FI ska däremot återstående löptid användas).

Ändringar och förtydliganden motpartssektorer

- Premiepensionsmyndigheten har flyttats från Socialförsäkringsfonder till Försäkringsföretag och pensionsinstitut (Förändring i SCBs sektorklassificering).
- Förtydligande att sjunde AP-fonden inte ingår i Socialförsäkringsfonder utan hör till Finansiella serviceföretag.

Ändringar och förtydliganden i specifikation av posternas innehåll

- Förtydligande av att avvikelser från balansräkningens uppställningsform inte får göras (Enligt FIs föreskrifter finns vissa möjligheter att avvika och istället göra en indelning av posterna enligt IFRS som främst baserar sig på syftet med innehavet (om tillgångarna/skulderna hålls på kort eller lång sikt). Den vanliga uppställningsformen hos FI, som även används i finansmarknadsstatistiken,

baserar sig på instrumentets egenskaper. Den sistnämnda metoden överensstämmer med ECBs bestämmelser).

- För blanketterna Räntestatistik och Bostadsinstitutens upplåningsspecifikation har två stycken bilagor som specificerar posternas innehåll lagts till. Bestämmelserna i de nya bilagorna grundar sig på redan befintliga bestämmelser om MFI-blanketten som även kan tillämpas på dessa två blanketter samt befintliga riktlinjer för respektive blankett.